

Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Nový Jičín
Divadelní 12, 741 11 Nový Jičín

NÁZEV	ŠVP oddělení s celodenním pobytem
TYP	Vnitřní dokument
ČÍSLO JEDNACÍ	VD-54/2024
VYDAL	Mgr. Pavel Tokař
ZPRACOVAL	Mgr. Petr Macíček
PLATNOST	12.2.2024
ÚČINNOST	2.4.2024
NAHRAZUJE	VD-48/2022
SKARTAČNÍ ZNAK	S5

Schválil: Mgr. Pavel Tokař
ředitel VÚ Nový Jičín

Školní vzdělávací
program
Oddělení s celodenním
pobytem

Aktivně ke změně

Mgr. Petr Macíček

2024

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	3
CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ (PROGRAMU)	3
Výchovně vzdělávací program – „Aktivně ke změně“	4
Obsah vzdělávání	4
Formy a metody výchovně vzdělávacího programu	6
plán realizace programu.....	9
PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ REALIZACE PROGRAMU PRO KLIENTA	11
PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	12
SPOUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI, ŠKOLOU A DALŠÍMI SUBJEKTY PODÍLEJÍCÍMI SE NA VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ KLIENTŮ.	13
POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	14
POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	14
POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	14
POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ	15
Postup při úrazech, projevech nevolnosti či nemoci klientů	15
Postup při agresivitě klienta.....	15
Postup při zjištění informací podléhající oznamovací povinnosti dle trestního zákona nebo zákona o sociálně právní ochraně dětí.....	16
ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	16

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název celého zařízení: Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Nový Jičín

Adresa: Divadelní 12, Nový Jičín 741 11

Statutární zástupce: Mgr. Pavel Tokař – ředitel zařízení

IČO: 00601586

Název střediska: Středisko výchovné péče

Adresa a pracoviště: Dlouhá 1995/54, Nový Jičín 741 01

Detašované pracoviště Záhuní 1034, Frenštát pod Radhoštěm 744 01

Vedoucí pracovník: Mgr. Petr Macíček – zástupce ředitele pro SVP

Telefon: středisko 730 895 977, zástupce ředitele pro SVP 734 574 818,
denní stacionář 778 712 410

Mail: svpnj@email.cz

www: svp-novyjicin.cz

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Středisko výchovné péče je školským zařízením pro preventivně výchovnou péči, které je samostatnou součástí, odloučeným pracovištěm Výchovného ústavu, základní školy, střední školy a střediska výchovné péče Nový Jičín. Toto zařízení bylo zřízeno jako příspěvková organizace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a samotné středisko bylo zřízeno změnou řízovací listiny ze dne 21.11.2014 pod č.j.: MSMT – 41933/2014-1 s platností od 1.1.2015 pro pracoviště v Novém Jičíně. Dne 29.7.2021 bylo pod č.j.: MSMT-17864/2021-2 na základě rozhodnutí č.j.: MSMT-28441/2018-2 s účinností od 12.10.2018 zapsáno do rejstříku škol a školských zařízení nově i druhé pracoviště střediska ve Frenštátě pod Radhoštěm. Od ledna 2023 je se souhlasem zřizovatele součástí střediska také nově vzniklé oddělení s celodenním pobytem – denní stacionář, které je součástí pracoviště Nový Jičín.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ (PROGRAMU)

V souladu s výchovně vzdělávacími cíli střediska je hlavním cílem vykonávat soustavnou cílevědomou preventivně výchovnou, pedagogickou a psychologickou činnost, jejímž posláním je pomoci dětem, členům rodiny, pedagogům a dalším osobám porozumět příčinám obtížné situace a posílit je v hledání cest k řešení. V programu indikované prevence oddělení s celodenním pobytem je specifickým cílem rozvoj sociálních kompetencí, kognitivních funkcí a environmentální výchovy. Pochopitelně budou přiměřeně rozvíjeny i další klíčové kompetence klienta dané rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání uvedené níže.

Program “Aktivně ke změně je“ je programem primární prevence zaměřený na indikovanou skupinu klientů, kteří mají individuální specifické potíže, projevující se v jejich chování a vzdělávání. Jedná se o děti, u nichž je vzhledem akutní potřebě změny ambulantní péče ve středisku nedostatečná a pomoc v pobytovém zařízení není vhodným řešením. Aby byla naplněna potřeba včasné pomoci, jsou cílovou skupinou klienti zpravidla prvního stupně základní školy. Shora uvedené cíle programu budou realizovány prostřednictvím odborných MŠMT akreditovaných metod práce a konkrétních výchovně vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí dětí. Konkrétně klíčová metoda programu aART rozvíjí sociální kompetence, posiluje dovednosti ke zvládnutí hněvu a podporuje rozvoj morálního usuzování. Metoda Feuersteinova instrumentální obohacení (dále jen FIE) umožňuje rozvoj kognitivních funkcí a sociálních kompetencí.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsahem vzdělávání programu je obecně především cílené získávání, posilování a rozvíjení potřebných klíčových kompetencí dítěte v riziku nebo s poruchami chování. Volba a prioritizace rozvíjení jednotlivých kompetencí je dána zaměřením programu viz níže.

Klíčové kompetence klienta modulu dítě:

A. Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve všech možných prostředích, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a rozdílné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

B. Kompetence komunikativní

- vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

C. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s ostatními na vytváření pravidel v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy nebo větších sociálních skupin, kterých je účasten, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu uspokojení a sebeúcty

D. Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně

Metoda aART – podpora zdravých vztahů a projevů chování u dětí

Metoda, (je označována jako program, ale pro přehlednost dále jen metoda) je postavena na kognitivně behaviorálním přístupu a principu sociálního učení. Jejím cílem je snižování výskytu problematického (agresivního) chování a rozvoj prosociálního chování dětí a dospívajících. Mezinárodní výzkumy ukazují, že metoda snižuje potíže s chováním a může být jedním z prostředků, který také zlepšuje prostředí školní třídy nebo skupiny. Děti se mohou více naučit, neztrácí čas neefektivním řešením konfliktů a prostředí je pro ně příjemnější a bezpečnější.

Skládá se z 30 hodin práce s dětmi, které jsou rozdělené do 3 oblastí:

- 1.rozvoj sociálních kompetencí
2. schopnost zvládnání vzteku
- 3.rozvoj morálního usuzování, což jsou 3. základní komponenty vedoucí k sociálně žádoucím projevům chování.

Metoda je považována nejen za efektivní, ale také za metodu s vysokou návratností vložených prostředků.

Metoda aART je koncipována do deseti týdnů. Zpravidla jednotlivé nácviky- tréninky zajišťuje dvojice lektorů, a i jejich vzájemné chování by mělo být pro děti pozitivním vzorem. Metodaje pro děti postavena na principech efektivní primární prevence, zejména na vzájemné interakci a tréninku jednotlivých dovedností. Jde o soustavný a komplexní program, není to pouze jednorázová akce. Je určený pro menší počet dětí tak, aby každý měl možnost trénovat a být při hodině aktivní.

1. Nácvik sociálních dovedností - Strukturovaný trénink sociálních dovedností je behaviorální složkou AARTu. Děti v programu trénují dovednosti prosociálního jednání, které jsou specifické pro snižování agresivního chování (např. vyhýbání se hádkám, vypořádání se s obviněním, zvládnání tlaku skupiny, reakce na neúspěch). Získávají však také základní dovednosti, jako je ocenění druhého, vyjádření nesouhlasu, pochopení pocitů druhých, příprava na obtížný rozhovor, pomoc druhým, vyjadřování náklonnosti druhým atp., které využijí i děti bez potíží v projevech chování. Každá hodina je zaměřena na jednu ze sociálních dovedností, které děti aktivně trénují v krátkých reflektovaných scénkách. Ty jsou realizovány v konkrétních krocích a v bezpečném prostředí, které lektori jasně strukturují.
2. Nácvik zvládnání vzteku - Trénink ovládnání hněvu je afektivní složkou AARTu. Během procesu se děti učí zvládat situace, které v nich vyvolávají hněv. Trénink děti absolvují opět každý týden. V tomto modulu ale necvičí pokaždé jinou sociální dovednost, učí se zvládat vztek krok za krokem. Učí se zacházet se svým vlastním tělem při nepohodě, vnímat své napětí, regulovat emoce, předcházet eskalaci emoce a reakce a pracovat s myšlenkami. Děti každý týden nacvičují jeden úsek řetězce kontroly hněvu a poté společně s lektory zkouší nové dovednosti pomocí různých cvičení napodobujících situace, které děti běžně zažívají. Pro to, aby situace co nejlíže vycházely ze životních zkušeností dětí ve skupině, podporujeme, aby sami přicházely s příběhy ze svých životů, kdy bylo třeba určitou emočně těžkou situaci vyvolávající vztek zvládnout.

3. Návuk morálního uvažování - Účastníci řeší morální dilemata, seznamují se s typickými charakterovými vlastnostmi potřebnými k morálnímu jednání a s myšlenkovými pastmi, které často oslabují morální rozhodování.

Metoda rozvoje kognitivních funkcí Reuvena Feuersteina

Využívání metody rozvoje kognitivních funkcí Reuvena Feuersteina je druhým stěžejním nástrojem programu denního stacionáře.

Metoda rozvoje kognitivních funkcí Reuvena Feuersteina (dále jen FIE) je mezinárodně rozšířená metoda, která se postupně již dostává do širšího povědomí i u nás a je akreditována MŠMT. FIE je metoda, při níž se pomocí speciálně navržených stránek jednotlivých instrumentů a s vedením proškoleného lektora – tzv. zprostředkovatel rozvíjí kognitivní funkce. Velmi stručně řečeno tato metoda podporuje důležitou celoživotní dovednost učit se učit. Klient získává nástroje, aby mohl maximálně využít svůj potenciál, osobnostně a sociálně růst.

Co tato metoda rozvíjí?

- Vnitřní motivaci a sebedůvěru
- Pozornost – „Dejte mi chvilku, já si to rozmyslím“
- Vyjadřování a porozumění
- Dovednost pracovat s chybou
- Používání efektivních strategií řešení problému
- Organizaci a plánování
- Emoční inteligenci

Jak se konkrétně s metodou FIE bude v rámci programu pracovat?

S metodou je možno pracovat individuálně i ve skupinách. V rámci programu budeme s klienty FIE realizovat skupinově zpravidla dvakrát týdně. (jednou v rámci dopoledního vyučování a jednou v odpolední výchovně terapeutické části.) Lektor po krátkém přivítání s klienty společně prochází stránky, tzv. instrumentů. Klienti pracují při plnění úloh na stránce samostatně, přičemž nejsou nijak limitováni časem ani výkonem. Lektor- zprostředkovatel pouze doprovodnými otázkami usměřuje klienta v dodržování zadání úloh instrumentu a práci s chybou, která je přirozeným doprovodným jevem procesu. Důležitou součástí je i tzv. přemostování získaných principů do pro klienty reálných situací. Délka spolupráce bude 30 až 60 minut. Jednotlivé instrumenty (celkem jich je 14) jsou sestaveny tak, aby podporovaly rozvoj různých dovedností (viz výše). Cílem FIE v programu je realizovat s klienty celý instrument „Spojování bodů“ a poté dle možností instrument „Od jednotky ke skupině“ případně „Orientace v prostoru“. Cílem FIE v programu není absolvovat všechny instrumenty, což je časově nemožné, ale naučit klienty základním principům FIE a jejich aplikaci v reálných řešeních úloh a problémů při učení i jinde v běžném životě.

Vzájemným dialogem jsou děti vedeny k pečlivé a systematické přípravě strategie vyplňování instrumentů a následnému rozboru pracovního postupu. Učí se pracovat s chybou a využít tuto zkušenost pro další práci. Jsou podporovány k hledání vlastního řešení. Dětem postupně vymizí z práce zbrkllost a strach z neúspěchu. Získávají sebedůvěru, že úkol a problémy vyřeší. Dokáží vyjádřit svůj názor a respektovat odlišný. V neposlední řadě dialogem rozvíjí komunikační dovednosti. Všechny získané poznatky a zkušenosti z hodin FIE přenáší do praktického života.

Plán environmentální výchovy

Realizace environmentální výchovy bude probíhat v blocích odpovídajících jednotlivým běhům.

Environmentální výchova vybavuje žáky specifickými kompetencemi, které směřují k odpovědnému environmentálnímu chování, tj. takovému chování, kdy lidé berou při svém rozhodování v potaz dopady možných řešení na životní prostředí a zapojují se do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí a kvality vlastního života. Odpovědné chování nelze ovlivnit pouhým předáváním znalostí o životním prostředí. Je ovlivňováno komplexem vzájemně provázaných specifických znalostí, dovedností a postojů, které se u žáků v různém období rozvíjejí a navazují na sebe.

Cílem tohoto plánu je vést děti k pozorování, porovnávání, všímání si všeho, co nás obklopuje – tedy přírodou = přírodním prostředím. Poznatky, dovednosti a vědomosti budeme získávat prožitkovou formou – zkušeností na vlastní kůži. Tak např. vyrobíme si jarní zahrádku, bahenní sopky, vlastní voňavky, sluneční hodiny a mnohem víc. pojmenujeme stopy, budeme pátrat po zvířatech, rostlinách i lišejnících. Zabavíme se při sledování a porovnávání venkovní teploty, délky dne, západu a východu slunce.... Budeme taky pátrat po tom, co létá, barví, voní.

Naším cílem bude užít si pohodu, radost, uvolnění. Získat nové poznatky, dovednosti, zkušenosti a čerpat inspiraci v přírodě.

Vše si zaznačíme do **DENÍKU**. Každý jednotlivec si bude moci vést svůj deník svým způsobem – kde si zaznačí vše, co prožije, své nápady, poznatky, hry, bádání či aktivity prožité ať už ve škole či s rodiči.

Jednotlivé environmentální zdroje mohou plnit současně i více funkcí – např. LES, který je přírodním zdrojem, vytváří krajinu i pomáhá udržovat život. Mezi jednotlivými funkcemi může existovat i vzájemný vztah. Mezi hlavní environmentální zdroje patří různé EKOSYSTÉMY, které jsou souborem přírodních podmínek nutných pro vznik prostředí umožňujícího existenci nějaké formy života (moře, pevnina).

Relaxační a terapeutické metody

Jednotlivé relaxační techniky jsou zařazovány aktuálně dle možností a potřeb klientů a kvalifikačních a odbornostních schopností jednotlivých pracovníků.

Organizace výchovně vzdělávacích činností

A Výchovně vzdělávací práce jsou rozloženy do tří běhů:

1. BĚH PODZIM (Podzimní barevné čarování)

odpovídá kalendářním měsícům září, říjen, listopad, prosinec

2. BĚH ZIMA (Co se skrývá pod zimní peřinou)

odpovídá kalendářním měsícům leden, únor, březen

3. BĚH JARO (Jaro je zelené)

odpovídá kalendářním měsícům duben, květen, červen

Takto se budou běhy více méně opakovat každý rok v návaznosti na termíny prázdnin.

Program vyžaduje zpravidla 12 aktivních vzdělávacích týdnů (mimo prázdninové týdny nebo týdny volna). Mezi každým během bude týden na dokumentaci přípravu, konzultace ve školách s rodiči, ukázkové lekce aArtu, FIE a podobně.

B Výchovně vzdělávací práce rozložená do 1 týdne:

První dva týdny bude výchovně vzdělávací činnost probíhat s klienty v 5 pracovních dnech od pondělí do pátku – tzv. adaptační týdny.

Další týdny budou výchovně vzdělávací aktivity realizovány v průběhu 4 pracovních dnů. Jeden den kdy jsou klienti ve své kmenové škole (pátý den) v tomto týdnu bude zaměřen na spolupráci s rodinou, spolupráci s kmenovou školou, evaluaci uběhlého týdne a přípravu týdne nadcházejícího. Den, kdy jsou klienti v kmenové škole, bude nepravidelný a to podle klíče – třetí týden začíná volným dnem v pátek. Čtvrtý týden volným dnem ve čtvrtek. A každý následný týden se den, kdy jsou klienti v kmenové škole, posouvá. Organizace týdne je takto nastavená aby žák kmenové školy mohl být účasten ve výuce v různé dny, v různých předmětech a neodcizil se sociálnímu dění na kmenové škole ani aktivitám své vrstevnické skupiny.

C Denní rozložení výchovně vzdělávací práce:

6:00 hod. – 7.40 ranní klub

7:40 hod. - 7:55 hod. – příchod klientů

08:00 hod. – 8:45 hod. – 1. vyuč. hod.

08:45 hod. – 9.00 hod. – velká (svačtinová) přestávka

09:00 hod. – 9:45 hod. – 2. vyuč. hod.

09:55 hod. – 10:40 hod.– 3. vyuč. hod.

10:45 hod. – 11:30 hod. – 4. vyuč. hod.

11:30 hod. – 12:20 hod. oběd- polední přestávka

12:20 hod. – 12:45 hod. – skupina – hodnocení – předání na odpolední část programu

12:45 hod. - 13:45 hod. - Aart (3 dny v týdnu po 45-60 min.)

- FIE (1 den v týdnu 45-60 min.)

13:45 hod. – 15:00 hod – výchovně vzdělávací činnosti v kombinaci se zájmovou, volnočasovou činností

15:00 hod. – 15:20 hod. – svačina

15:20 hod. – 16:30 hod. – školní příprava na vyučování, + volnočasové aktivity

16:30 hod. – 17:00 hod. – úklid, hodnocení dětí, odchod domů

Environmentální výchova - 3 hodiny týdně

Týdenní komunita - 1 hodina týdně

FIE – 2 hodiny týdně

D Metody a programy využívané při výchovně vzdělávací práci:

1. aART – program rozvoje sociálních dovedností

2. Fie - Metoda rozvoje kognitivních funkcí Reuvena Feuersteina

3. Environmentální výchova

Výchovně vzdělávací aktivity v dopoledním bloku probíhají na základě tematických plánů kmenových základních škol žáků.

Výchovně vzdělávací aktivity v opoledním bloku probíhají na základě týdenních a denních tematických plánů vychovatele. Jsou provázány s obsahem dopoledního programu.

Plány jsou přizpůsobovány aktuálními situacím, organizačním možnostem a individuálním potřebám žáků.

Přijímání klienta do střediska

První kontakt s klientem případně zákonným zástupcem klienta může být telefonický, elektronický nebo osobní. Na základě posouzení situace vedoucím střediska nebo konkrétního pracovníka prvního kontaktu je klientovi přidělen klíčový pracovník, který dle své volné kapacity zrealizuje co nejvčasnější vstupní konzultaci. Klient je do střediska přijat na základě vzájemné dohody o spolupráci se střediskem, kterou ve formě smlouvy podepisuje jak dítě, tak osoba odpovědná za výchovu.

V průběhu konzultace pracovník střediska seznámí klienta i zákonného zástupce s jejich právy a povinnostmi vyplývajícími s vnitřního řádu a dalšími důležitými informacemi důležitými pro klienta při spolupráci se střediskem. Především se jedná o informace týkající se zacházení i s tzv. citlivými údaji, např. s údaji o zdravotním stavu klienta a jeho rodinných příslušníků, údaji získanými o klientovi či o jeho rodinných příslušnících, prostřednictvím speciálních diagnostických metod, údaji o případném odsouzení klienta a jeho rodinných příslušníků za trestný čin. Klientovi, respektive jeho zákonnému zástupci je nutno vysvětlit účel, k němuž budou osobní a citlivé údaje užity, a informovat ho o pravidlech zacházení s těmito citlivými údaji v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27.4.2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Po poučení podepisuje zákonný zástupce případně zletilý klient písemný souhlas se zpracováním osobních údajů, a dalších podmínkách poskytování našich služeb klientům, vyžadujících jejich souhlas. Klient i zákonný zástupce musí být rovněž vyrozuměn o možnosti a způsobu, jak podávat stížnost v případě, že bude se spoluprací nespokojen nebo budou porušena jeho práva.

Přijímání klienta do programu celodenního oddělení

Do oddělení s celodenním pobytem respektive programu indikované péče je klient z cílové skupiny přijímán na základě posouzení vhodnosti zařazení klienta do programu klíčovým pracovníkem ambulantního oddělení a dále dohod a konzultací se zákonnými zástupci a kmenovou školou klienta. Pokud se jedná o klienta bez předchozí ambulantní spolupráce je podmínkou zařazení dítěte do programu – přijetí do celodenního oddělení, minimálně realizace dvou konzultací s dítětem a zákonnými zástupci v ambulantním oddělení. Následně je klientovi přiřazen klíčový pracovník a klient může být zařazen do nejbližšího začínajícího běhu programu, viz níže. Začátek a konec spolupráce s klientem v celodenním oddělení jsou dány 12 týdenní délkou programu viz níže.

Po ukončení programu je klientovi vypracována závěrečná zpráva, která obsahuje zhodnocení přístupu dítěte k programu, přínosy programu pro dítě, prognózu dalšího vývoje a doporučení pro rodiče a pro školu. Klíčový pracovník po dohodě s klientem a zákonným zástupcem následně vyhodnocuje aktuální stav a potřeby klienta. Na jejich základě je poskytována speciálně pedagogická a psychologická následná podpora v ambulantním oddělení SVP podle individuálních potřeb dítěte.

Středisko vytváří a podporuje integraci a inkluzi dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami především vytvářením podmínek pro naplňování práva na rovný přístup ke vzdělávání a v našem případě též rovný přístup k odborné speciálně pedagogické a psychologické pomoci a podpoře. Při integraci klientů střediska se speciálními vzdělávacími potřebami bude ve středisku v souladu s příslušným metodickým pokynem, umožňují-li to podmínky a je-li to v zájmu dítěte nebo dospívajícího, upřednostňována forma individuální s využitím individualizace a diferenciacie pedagogických postupů.

Středisko je pro tento druh činností připraveno především personálně, vysokou odborností pracovníků – ve středisku jsou čtyři speciální pedagogové zpravidla s dlouhodobými psychoterapeutickými výcviky a psycholog viz popis personálních podmínek. Bohužel nejsme v současné době schopni k pronajatým prostorám zajistit bezbariérový přístup, ale toto omezení jsme schopni nahradit individuálně spoluprací s rodiči především v organizaci jiné formy spolupráce a podpory přímo v místě bydliště a to nejen u klientů se somatickým postižením, ale i při práci s celými rodinnými systémy u klientů se sociálním znevýhodněním, kteří nejsou z Nového Jičína a jejichž doprava do střediska by byla pro ně zátěží.

Zásady a principy výchovně vzdělávací práce s klienty

Při práci s dětmi vycházíme z dobré znalosti problematiky poruch chování a vzdorů. Hlavním principem přístupu je zásada jednoduchosti, srozumitelnosti a důslednosti. Uvědomujeme si nutnost individualizace v organizaci činnosti, strukturování úkolů a zajištění dohledu a podpory. Vedeme děti k přijetí a respektování řádu a pravidel, to vše při zachování individuality dítěte, při zachování laskavosti a důslednosti. Přístup dospělých by měl být vnímán jako podporující.

Usilujeme o individuální přístup s vyšší mírou kontroly a podpůrným vedením, zejména při samostatné práci. Počítáme s potřebou pohybového odreagování. Jsme tolerantní k psychomotorické instabilitě, mimovolným projevům, možné impulsivitě, unáhleným reakcím. Respektujeme potíže s udržení pozornosti, které budou zejména při práci v delším časovém úseku.

Při řízených činnostech vedeme děti k tomu, aby si odpovědi či postupy práce nejdříve promyslely, než začnou s prací. Snažíme se, aby byla poskytována, v co největší míře, zraková nebo názorná opora. Vedeme k přímému očnímu kontaktu při rozhovoru. Uvědomujeme si, že je třeba dávat jasné, klidně vyřčené pokyny. Tolerantně a klidně upozorňujeme na výrazně rušivé projevy. Pokyny formulujeme krátce a srozumitelně. Vysvětlujeme jejich smysl a trváme na jejich dodržování. V úkolech postupujeme krok po kroku. Kontrolujeme, zda dítě ví, co dělá a co se od něj očekává. Při práci upozorňujeme na chybu a vysvětlujeme příčinu.

K činnostem vedeme prostřednictvím pozitivní motivace. Dětem dáváme jasné cíle, kterých jsou schopny dosáhnout a to v krátké časové období. Dlouhodobé cíle jsou rozděleny do řady postupných kroků.

Při vyhodnocování výkonů dítěte rozlišujeme chyby z neznalosti a z případné dekoncentrace pozornosti (či zbrklosti) a přizpůsobujeme tomu i způsob prověřování a hodnocení znalostí dětí.

Snažíme se používat prvky formativního zhodnocení, které v sobě neodráží reálné zhodnocení požadovaných znalostí a dovedností a zahrnuje v sobě snahu a motivaci dítěte.

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI, ŠKOLOU A DALŠÍMI SUBJEKTY PODÍLEJÍCÍMI SE NA VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ KLIENTŮ.

Spolupráce s rodiči nebo jinými osobami podílejícími se na vzdělávání a s pedagogy, kteří se podílí na vzdělávání klienta v kmenové základní škole, je pro úspěšnost programu stejně důležitá, jako spolupráce s klientem. Klienti jsou vedeni k ověřování a užívání získávaných kompetencí, dovedností a postupů právě v prostředí rodiny, školy i ve své širší komunitě. Ve všech těchto prostředích je potřeba nejen podpory, ale i pozorování a vyhodnocování dosažených pozitivních změn.

Formy spolupráce s rodiči

- a) pravidelné individuální konzultace pro zákonného zástupce nezletilého klienta formou osobní konzultace, telefonické nebo emailové komunikace
- b) jednorázové konzultace k řešení aktuálních vzniklých situací či potřeb
- c) společné konzultace pro zákonné zástupce a klienta;
- d) společné činnosti s dětmi v rámci programu
- e) spolupráce formou hodnocení dětí v rodinném prostředí

Formy spolupráce se školami

- a) Pracovník SVP se zavazuje informovat kmenovou školu o termínu nástupu a termínu předpokládaného ukončení výchovně vzdělávacího programu celodenního stacionáře střediska výchovné péče, do kterého byl klient zařazen, jeho náplni a cílům.
- b) Sdílet příslušným pracovníkům kontaktní spojení na osobu odpovědnou za výchovu (případně jinou osobu) pro případ neodkladné a naléhavé události.
- c) V průběhu výchovně vzdělávacího programu celodenního stacionáře aktivně spolupracovat s pracovníky kmenové základní školy, v domluvených termínech se účastnit konzultací – a to telefonicky, emailem nebo se po vzájemné dohodě i osobně dostavit. Protože efektivita a celková účinnost programu je, kromě aktivit, organizovaných pracovníky střediska, do značné míry závislá také na aktivitě a spolupráci ze strany zainteresovaného pedagoga (případně i více zainteresovaných pedagogů).
- d) Poskytnout kmenové škole v případě zájmu součinnost při klasifikaci klienta, vypracovat návrh klasifikace za období realizace programu v celodenním stacionáři.

POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Oddělení s celodenním pobytem využívá pro svoji činnost prostor Střediska výchovné péče, pracoviště Nový Jičín. Ty jsou pronajaty v budově Základní školy Dlouhá 54 v Novém Jičíně. Ta se nachází na kraji města ve vzdálenosti cca 25 minut pěšky od náměstí, stejně tak i od autobusového nádraží. Místo je však dobře dostupné městskou hromadnou dopravou. Oddělení realizuje svůj program primárně ve třídě a kuchyňce s příslušným sociální zařízením v prvním patře a dále v prostorné klubovně v druhém patře. K činnosti může pochopitelně dle potřeby využít i dalších společných prostor a terapeutických místností pracoviště.

Třída je prostorná místnost o celkové rozloze 42 m². Je vybavena novým nábytkem tedy lavicemi, skříňkami i samostatně uzamykatelnými skříňkami pro klienty. Součástí vybavení třídy je interaktivní tabule kombinovaná běžnou tabulí. Učitelé je k dispozici PC sestava vše s pokrytím VIFI signálu. Klubovna je velmi prostorná místnost o celkové rozloze 64 m², která se nachází ve druhém patře téhož křídla budovy. Klubovna je vybavena nábytkem a veškerým materiálně technickým vybavením k výchovným, relaxačním, sportovním činnostem s klienty.

Dále využívá oddělení ke své činnosti kuchyňku v bezprostřední blízkosti třídy, tedy v prvním patře. Ta je vybavena kuchyňskou linkou s dvěma dřezy, myčkou, elektrickým sporákem, mikrovlnnou troubou, dvěma lednicemi, jídelními stoly a židlemi. Součástí je také kompletní vybavení ke stravování (příbory, talíře nádobí a sklenice apod.)

POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Personálně zabezpečují realizaci programu v celodenním oddělení speciální pedagožka, vychovatelka a asistent pedagoga, kteří tvoří základní tým. Všichni tři pracují na plný úvazek. Speciální pedagožka je pověřena řízením úseku. Dále se na činnosti oddělení budou částečně podílet další speciální pedagogové, psychologové a sociální pracovníci ambulantního oddělení.

POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Vzhledem k tomu, že středisko využívá shora uvedených pronajatých prostor od Moravskoslezského kraje bez nájemného, jsou náklady na středisko tvořeny zajištěním jeho provozu. Tyto tvoří mzdy zaměstnanců, energie a materiálně technické zabezpečení k provozu. Mzdy zaměstnanců dle daných úvazků jsou součástí mzdových nákladů celého zařízení Výchovného ústavu, základní školy, střední školy a střediska výchovné péče Nový Jičín.

Materiálně technické vybavení nově vzniklého celodenního oddělení bylo v roce 2022 zajištěno kompletně z dotací a nadací Města Nový Jičín, Moravskoslezského kraje, Nadace ČEZ a Moneta money bank. Náklady na materiálně technické vybavení v dalších letech budou vždy stanovovány při tvorbě rozpočtu celého zařízení na daný rok s ohledem na aktuální možnosti a potřebnost a efektivitu jejich využití. Pochopitelně se budeme snažit i nadále v případě potřeby využívat i dotačních projektů.

POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Bezpečnost práce ve středisku se řídí zásadami BOZP a PO vyplývajícími ze zákoníku práce, provozního řádu a pokynů ředitele. Všichni zaměstnanci jsou s nimi pravidelně seznamováni a proškoleni vždy na začátku školního roku. Klienti, zákonní zástupci či jiné osoby pověřené výchovou jsou s nimi seznámeni při prvním kontaktu. Identifikace, analýza a vyhodnocení rizik ve středisku je součástí dokumentu se shodným názvem, který je vyhotoven pro celé zařízení výchovného ústavu a pracoviště střediska tam má vyhraněnou samostatnou část.

Jako školskému zařízení vyplývají středisku a jeho zaměstnancům určité povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví klientů – dětí a dospívajících i mimo zařízení, a proto jsou níže uvedeny i postupy pro tyto možné případy.

POSTUP PŘI ÚRAZECH, PROJEVECH NEVOLNOSTI ČI NEMOCI KLIENTŮ

V případě úrazu klienta na pracovišti střediska je zaměstnanec, v jehož přítomnosti k úrazu došlo, povinen poskytnout ihned zraněnému klientovi první pomoc a v případě potřeby přivolat rychlou záchrannou pomoc, která zajistí následné odborné vyšetření a další potřebné kroky vedoucí k ochraně zdraví klienta. O případném úrazu je neprodleně, jakmile to okolnosti dovolí, vyrozuměn zákonný zástupce klienta.

Každý úraz musí být evidován v knize úrazů. O úrazech vymezených ve školském zákoně jsou sepsány záznamy o úrazu, které jsou dle příslušných pokynů zasílány na ČŠI.

V případě, že se během práce s klientem projeví nevolnost, nebo příznaky nemoci klienta, ukončí zaměstnanec činnosti s klientem a posoudí jeho aktuální zdravotní stav a rizika. V případě nezletilého klienta vyrozumí zákonného zástupce, kterému klienta následně předá. V případě klienta staršího 15 let po dohodě se zákonným zástupcem buď vyčká jeho příchodu, nebo umožní klientovi odchod domů k domácímu léčení. V případě závažných projevů nemoci ohrožujících život a zdraví přivolá pracovník rychlou záchrannou službu. O vzniklé situaci pochopitelně opět vyrozumívá zákonného zástupce.

POSTUP PŘI AGRESIVITĚ KLIENTA

Součástí práce s klientem je předcházení vzniku agresivních a dalších nežádoucích projevů chování. Pokud přesto při práci s klientem dojde u klienta k agresivním projevům, je pracovník střediska povinen vyrozumět klienta o dodržování vnitřních pravidel, ke kterým se zavázal a poučit jej o možných důsledcích včetně okamžitého ukončení aktuální spolupráce. Pokud klient přesto pokračuje v agresi, kterou ohrožuje zdraví a životy jiných nebo vlastní, ukončí s ním pracovník veškerou činnost. V případě klienta mladšího 15 let vyrozumí zákonného zástupce, kterému po příchodu klienta předá, v případě klienta staršího 15 let mu po dohodě se zákonným zástupcem buď umožní odchod ze střediska, nebo vyčká jeho příchodu. V případě zvláště závažných projevů ohrožujících život a zdraví přivolá pracovník prostřednictvím integrovaného záchranného systému Policii ČR a záchrannou službu a požádá přítomné kolegy o součinnost do jejich příchodu. O každém projevu agresivního chování klienta je učiněn podrobný zápis do jeho osobní dokumentace.

POSTUP PŘI ZJIŠTĚNÍ INFORMACÍ PODLÉHAJÍCÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI DLE TRESTNÍHO ZÁKONA NEBO ZÁKONA O SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ

Pokud se pracovník SVP v rámci spolupráce s klientem nebo zákonným zástupcem dozví „hodnověrným způsobem“ o informacích, které nasvědčují tomu, že klient (dítě nebo dospívající) byl nebo je obětí trestného činu ohrožujícího život, zdraví, svobodu, jeho lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu, vyrozumí neprodleně o tomto zjištění zástupce ředitele pro SVP a společně zváží způsob oznámení. Následně pak tento pracovník oznámí věc příslušné instituci, tedy policejnímu orgánu, státnímu zástupci, pracovníkovi příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí. Jedná-li se o bezprostřední akutní ohrožení života a zdraví dítěte, činí tak pracovník neprodleně.

V případě zneužívání nebo týrání dítěte nebo jiných, dítě traumatizujících činech, nezachází pracovník při rozhovoru s klientem do podrobností. Je to z důvodu možné opakované traumatizace dítěte, které pak musí znovu tyto informace uvádět v trestním řízení. K oznámení stačí skutečně hodnověrným způsobem získané informace o tom, že k činu došlo a věc není již oznámena nebo je už v procesu trestního řízení.

O zjištěných skutečnostech je pochopitelně daný pracovník povinen vyrozumět zákonného zástupce (pokud tento sám není pachatelem) a sepsat záznam, který je součástí spisové dokumentace klienta.

ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Tento školní vzdělávací program je všem klientům a návštěvníkům střediska volně dostupný v čekárně společně s vnitřním řádem a dalšími dokumenty a materiály pro primární prevenci sociálně patologických jevů. Dále je zveřejněn na www.svp-novyjicin.cz.

V Novém Jičíně dne 12.2.2024

Zpracoval: Mgr. Petr Macíček

Zástupce ředitele pro SVP

Schválil: Mgr. Pavel Tokař

Ředitel VÚ, SŠ a SVP, Nový Jičín